

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 56. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992360046496/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

har maattet passe paa Tiden, hvor ivrigt han har maattet benytte Lejligheden og Øjeblikket, hvor mange Gange han har staaet i Begreb med at opgive det Hele, hvor mange Anfald af Hæsbøshed og Modløshed han har besejret, blot for at naa dette ringe Maal; det ringeste levendefødte Værk indbefatter titusinde Triumfer. Og hvilken Sammenknytning af Omstændigheder udfordres ikke for at det saa ikke dør lige efter Fødselen! Ligesaa mange som for en levende Organisme. Værket maa finde ligesom et aabent Sted, i hvilket det passer ind, Interessen derfor maa ikke krydses af andre stærkere Interesser, Strømmen maa ikke gaa i modsat Retning, Talentet maa ikke overstraales af et større Talent. Det maa ikke minde om noget Tidligere, det maa end ikke ved et Tilfælde ligne noget Andet, og det maa dog paa en eller anden Maade knytte sig til noget allerede Bekendt og følge en Vej, der allerede er banet. Det maa endelig komme i den rette Belysning. Der er Værker, som uden at være blødagtige bliver blødagtige i Belysning af en samtidig Begivenhed eller samtidig Frembringelse. Der er Værker, som bliver gammeldags, Værker, som bliver fattige og ligesom blege.

Obermann vil som Forfatter neppe komme til at henhøre til en anden Klasse af Skribenter end Sénançour, dem, for hvem Hemmeligheden ved at trænge igennem er som en Art Trolddom.

Hans Breve indeholder en alsidig Fremstilling af hans Sjæleliv og Sjælehistorie. Den sidste er sammentrængt i disse Ord: «Ak, hvor Mennesket er stort saalænge det er uerfarent, hvor det vilde være rigt og frugtbart, hvis ikke Næstens kolde Blik og Uretfærdighedens kolde Vindpust udtørrede vort Hjerter. Jeg trængte til Lykke. Jeg var skabt til at lide. Hvem kender ikke de mørke Dage henimod Vinterens Komme, paa hvilke selv Morgenen bringer en Fortætning af Taagerne og kun begynder at sprede Lys ved nogle mørke Linier af en brændende Farve paa de sammenhobede Skyer. Tænk paa hint Taageslø, hint orkanagtige Vindstød, hint blege Skær, denne Piben gennær Træerne, der giver efter og skælver, hin lange Tuden, hvis sønderrivende Lyd ligner rædsomme Klager: det var mit Livs Morgen. Ved Middagstid koldere og stadigere Storme, henimod Aften tættere Mørke, og Menneskets Dag er tilende.»

For en Natur med saa tungt et Sind er hele det ordnede Liv utaaleligt. Det vanskeligste og pinligste Tidsskæl i enhver Mands Liv, Tidspunktet, paa hvilket han skal vælge en